ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧИЙН 2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан....5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан....5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан....6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан....10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....11
3.Аудитын тайлан....13
3.1. Ерөнхий зүйл....13
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй....13
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт....14
3.4. Материаллаг байдал....14
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд....14
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт....15
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл....16
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт....16
3.9. Аудитын илрүүлэлт....16
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд....16

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2021. 02. 25 № 07/531

танай ____________-ны № ____________-т

БУЯНТ-УХАА БООМТ ДАХЬ, ХИЛИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН АЛБАНЫ ДАРГА Б.ОТГОНЦЭЦЭГ ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 39 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 100 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**125,884,434.67**	**221,281,778.37**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	125,884,434.67	221,281,778.37
351	**Түүхий эд материал**	10,121,330.54	140,258,976.83
35130	Эм боох материал	10,121,330.54	140,258,976.83
354	**Хангамжийн материал**	115,763,104.13	81,022,801.54
35410	Бичиг хэргийн материал	7,552,568.00	10,188,673.54
35420	Аж ахуйн материал	925,852.00	7,127,793.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	10,444,281.00	15,469,911.00
35470	Бусад хангамжийн материал	96,840,403.13	48,236,424.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**381,760,484.21**	**468,419,037.64**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	381,760,484.21	468,419,037.64
392	**Биет хөрөнгө**	381,760,484.21	468,419,037.64
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	194,434,897.00	157,991,050.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(120,432,075.22)	(104,525,059.18)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,313,003,910.14	1,533,131,993.05
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,116,672,163.76)	(1,210,406,379.71)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	62,927,001.80	67,110,850.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,881,954.94)	(28,819,725.92)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	184,408,903.00	184,408,903.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(112,028,033.81)	(130,472,593.60)
393	**Биет бус хөрөнгө**	-	-
39301	Програм хангамж	1,002,478.00	1,002,478.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,002,478.00)	(1,002,478.00)
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**507,644,918.88**	**689,700,816.01**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**507,644,918.88**	**689,700,816.01**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	507,644,918.88	689,700,816.01
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	287,715,051.72	287,715,051.72
51101	Өмч: - төрийн	287,715,051.72	287,715,051.72
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	210,993,919.39	393,049,816.52
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	225,195,299.39	210,993,919.39
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(14,201,380.00)	182,055,897.13
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	8,935,947.77	8,935,947.77
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**507,644,918.88**	**689,700,816.01**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,990,311,996.00**	**2,401,936,157.08**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**311,166,896.00**	**351,460,257.08**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	311,166,896.00	351,460,257.08
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	311,019,396.00	351,165,257.08
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	109,065,000.00	20,625,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	723,100.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	201,954,396.00	329,817,157.08
120009	Бусад орлого	147,500.00	295,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,679,145,100.00**	**2,050,475,900.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,679,145,100.00	1,952,436,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,679,145,100.00	1,952,436,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	98,039,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	98,039,400.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,004,513,376.00**	**2,219,880,259.95**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,004,513,376.00**	**2,201,870,644.33**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,593,963,248.83	2,047,437,064.38
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,105,147,209.00	1,385,486,982.14
210101	Үндсэн цалин	853,785,109.00	1,063,060,502.44
210102	Нэмэгдэл	205,987,100.00	239,552,338.10
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	45,375,000.00	53,693,000.00
210104	Урамшуулал	-	29,181,141.60
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	141,855,785.00	179,011,092.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	88,696,085.00	119,966,192.57
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,289,900.00	14,761,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,631,900.00	11,809,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,658,000.00	2,952,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,579,900.00	29,522,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	51,199,000.00	52,502,500.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,038,500.00	860,000.00
210304	Байрны түрээс	50,160,500.00	51,642,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	42,091,376.90	54,598,047.40
210401	Бичиг хэрэг	13,693,803.20	19,562,064.29
210402	Тээвэр, шатахуун	19,623,397.00	19,682,070.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,739,049.00	5,924,106.34
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	470,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,548,604.00	8,722,086.77
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	486,523.70	237,720.00
2105	**Нормативт зардал**	5,720,905.50	137,450,654.22
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,673,620.50	133,158,567.64
210502	Хоол, хүнс	2,047,285.00	2,292,086.58

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	2,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,819,200.00	72,583,900.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,737,000.00	64,672,700.00
210604	Урсгал засвар	5,082,200.00	7,911,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	7,931,513.00	21,004,557.10
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,261,645.00	12,139,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	3,245,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	600,568.00	657,142.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	202,000.00	202,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,009,200.00	2,676,300.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	536,100.00	2,062,515.10
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	233,198,259.43	144,799,330.95
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,875,000.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	228,323,259.43	144,799,330.95
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	410,550,127.17	154,433,579.95
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	6,094,904.00	104,969,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	23,715,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,094,904.00	81,254,000.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	404,455,223.17	49,463,979.95
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	404,455,223.17	49,463,979.95
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**18,009,615.62**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	18,009,615.62
225101	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз) /ТӨҮГ/	-	18,009,615.62
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(14,201,380.00)**	**182,055,897.13**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(14,201,380.00)**	**182,055,897.13**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,788,210,100.00**	**2,106,864,908.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**109,065,000.00**	**20,625,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	109,065,000.00	20,625,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	109,065,000.00	20,625,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	109,065,000.00	20,625,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,679,145,100.00**	**2,086,239,908.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,679,145,100.00	1,952,436,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,679,145,100.00	1,952,436,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	98,039,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	98,039,400.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	-	35,764,008.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	35,764,008.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,783,970,200.00**	**2,046,945,708.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,783,970,200.00**	**2,046,945,708.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,373,264,976.83**	**1,856,598,420.05**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,105,123,625.83	1,385,486,982.14
210101	Үндсэн цалин	853,761,525.83	1,006,363,584.04
210102	Нэмэгдэл	205,987,100.00	275,398,878.62
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	45,375,000.00	74,543,377.88
210104	Урамшуулал		29,181,141.60
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	141,855,785.00	179,011,092.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	88,696,085.00	119,966,192.57
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,289,900.00	14,761,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,631,900.00	11,809,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,658,000.00	2,952,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,579,900.00	29,522,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	51,199,000.00	52,502,500.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,038,500.00	1,038,500.00
210304	Байрны түрээс	50,160,500.00	51,464,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	40,902,247.00	56,146,075.34
210401	Бичиг хэрэг	12,393,210.00	12,362,416.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,751,000.00	24,639,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,739,049.00	6,839,106.34
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	470,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,018,988.00	11,835,553.00
2105	**Нормативт зардал**	10,165,470.00	59,269,578.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,915,470.00	52,028,322.00

210502	Хоол, хүнс	2,250,000.00	5,241,256.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	2,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,970,800.00	105,235,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,000,000.00	98,475,500.00
210604	Урсгал засвар	5,970,800.00	6,759,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,173,049.00	17,072,092.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,729,189.00	9,639,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	3,245,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	600,568.00	657,142.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	202,000.00	202,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,001,092.00	1,574,400.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	2,318,200.00	1,731,950.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	4,875,000.00	1,875,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,875,000.00	1,875,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**410,705,223.17**	**190,347,287.95**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	6,250,000.00	140,883,308.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	35,764,008.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	23,715,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,250,000.00	81,403,700.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	295,390,223.17	28,838,979.95
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	295,390,223.17	28,838,979.95
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	109,065,000.00	20,625,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	109,065,000.00	20,625,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**4,239,900.00**	**59,919,200.00**
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**4,239,900.00**	**59,919,200.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**4,239,900.00**	**59,919,200.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	4,239,900.00	59,919,200.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	4,239,900.00	59,919,200.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(4,239,900.00)**	**(59,919,200.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	0.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	287,715,051.72	8,935,947.77	285,692,829.43	582,343,828.92
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**287,715,051.72**	**8,935,947.77**	**285,692,829.43**	582,343,828.92
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-14,201,380.00	-14,201,380.00
D01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**287,715,051.72**	**8,935,947.77**	**210,993,919.39**	507,644,918.88
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**287,715,051.72**	**8,935,947.77**	**210,993,919.39**	507,644,918.88
D09	Тайлант үеийн үр дүн			182,055,897.13	182,055,897.13
D10	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**287,715,051.72**	**8,935,947.77**	**393,049,816.52**	689,700,816.01

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,952,436,500.00	1,923,597,520.05	28,838,979.95	98.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,952,436,500.00	1,923,597,520.05	28,838,979.95	98.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,922,470,900.00	1,893,678,220.05	28,792,679.95	98.0
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,376,123,000.00	1,372,486,982.14	3,636,017.86	99.0
210101	Үндсэн цалин	1,011,717,000.00	1,006,363,584.04	5,353,415.96	99.0
210102	Нэмэгдэл	258,394,000.00	262,398,878.62	(4,004,878.62)	101.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	74,012,000.00	74,543,377.88	(531,377.88)	100.0
210104	Урамшуулал	32,000,000.00	29,181,141.60	2,818,858.40	91.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	199,276,600.00	179,011,092.57	20,265,507.43	89.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	140,231,700.00	119,966,192.57	20,265,507.43	85.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,761,200.00	14,761,200.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,809,000.00	11,809,000.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,952,200.00	2,952,200.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	29,522,500.00	29,522,500.00	-	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	53,074,500.00	52,502,500.00	572,000.00	98.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,038,500.00	1,038,500.00	-	100.0
210302	Түлш, халаалт	52,036,000.00	51,464,000.00	572,000.00	98.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	58,994,500.00	58,125,375.34	-	100.0
210401	Бичиг хэрэг	12,362,500.00	12,362,416.00	869,124.66	98.0
210402	Тээвэр, шатахуун	24,639,000.00	24,639,000.00	84.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,841,500.00	6,839,106.34	-	100.0
210404	Ном, хэвлэл	470,000.00	470,000.00	2,393.66	99.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	14,681,500.00	13,814,853.00	-	100.0
2105	**Нормативт зардал**	76,685,400.00	76,669,478.00	15,922.00	99.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	69,435,400.00	69,428,222.00	7,178.00	99.0
210502	Хоол, хүнс	5,250,000.00	5,241,256.00	8,744.00	99.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	136,884,000.00	136,735,100.00	148,900.00	99.0

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	40,000,000.00	40,000,000.00	-	100.0
210602	Тавилга	90,013,200.00	89,975,500.00	37,700.00	99.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,870,800.00	6,759,600.00	111,200.00	98.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	19,557,900.00	16,272,692.00	3,285,208.00	83.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,876,300.00	8,840,000.00	1,036,300.00	89.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,245,200.00	3,245,200.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	657,200.00	657,142.00	58.00	99.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	202,000.00	202,000.00	-	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00	-	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,905,700.00	1,574,400.00	1,331,300.00	54.0
210807	Газрын төлбөр	2,649,500.00	1,731,950.00	917,550.00	65.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,875,000.00	1,875,000.00	-	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,875,000.00	1,875,000.00	-	100.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	29,965,600.00	29,919,300.00	46,300.00	99.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	29,965,600.00	29,919,300.00	46,300.00	99.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,715,600.00	23,715,600.00	-	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,250,000.00	6,203,700.00	46,300.00	99.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,952,436,500.00	1,923,597,520.05		
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,952,436,500.00	1,923,597,520.05	28,838,979.95	98.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,952,436,500.00	1,923,597,520.05	28,838,979.95	98.0
	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1		
	Төсвийн байгууллага	1	1		
	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	124	124		
	Удирдах ажилтан	1	4		
	Гүйцэтгэх ажилтан	115	115		
	Үйлчлэх ажилтан	8	8		

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны дарга Б.Отгонцэцэг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 23-ны хооронд Үндэсний аудитын газрын захиалгаар Эвиденсе Аудит ХХК-ийн ахлах аудитор С.Бадамгарав, аудиторын туслах Н.Байгалмаа нар хариуцаж хэрэгжүүлсэн байна.

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Эвиденсе Аудит ХХК-д 2021 оны 1 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 02/18 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Монгол Улсын “Төрийн хяналтын шалгалтын тухай” хуулийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Буянт-Ухаа боомтод тус тусдаа үйл ажиллагаа явуулж байсан Хилийн эрүүл ахуй, халдвар судлалын хяналтын товчоо, Мал эмнэлэг, ургамал хорио цээрийн хяналтын албыг нэгтгэн 2003 онд “Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын алба”-ыг байгуулсан.

Улсын хил нэвтрэх зорчигч, тээврийн хэрэгсэл, бараа, мал, амьтан, ургамал тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд хилийн мэргэжлийн хяналт шалгалтын үйл ажиллагаа явуулдаг. Үйл ажиллагааны чиглэл:

- Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналт
- Мал эмнэлгийн хяналт
- Ургамал хорио цээрийн хяналт
- Хүнсний чанар, стандартын хяналт
- Эм, биобэлдмэлийн хяналт
- Байгаль орчны хяналт
- Цөмийн болон цацрагийн хяналт

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Монгол Улсын Засгийн газрын 38 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн ,мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам"-ын 4.11.2 дахь заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үнэлгээнд урамшуулал олгосон,

- Засгийн газрын 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн”Төрийн албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн сүлжээ, хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” 472 дугаар тогтоолын 2,9 дүгээр хавсралтуудыг үндэслэн Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдыг цалин нэмэгдсэн.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын алба санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг 2016 онд боловсруулсан байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой холбоотой өөрчлөлтийг цаг тухай бүр байгууллагын ерөнхий нягтлан бодогч тасралтгүй хийх шаардлагатай байна.

МХЕГын Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс нь 2020 онд харьяа Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны санхүүгийн үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт дотоод аудит хийгдээгүй байна.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт хөрөнгийг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2019 оны санхүү байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн 507,644.9 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 5,076.4 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт үзүүлэлт өмнөх оноос 182,055.9 мянган төгрөгөөр буюу 35.9 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	**1**	**2**	**3=2-1**
Бараа материал	125,884.4	221,281.8	95,397.3
Үндсэн хөрөнгө	381,760.5	468,419.0	86,658.6
Нийт зардал	2,004,513.4	2,219,880.3	215,366.9

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 221,281.8 мянган төгрөг болж 95,397.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь онцгой бүсэд цар тахлын улмаас зайлшгүй хэрэглэх эм эмнэлгийн хэрэгслэл, хамгаалах хувцас хэрэглэлийг ажлын шаардлагаар 1-3 сараар нөөцлөн бэлдсэнээс шалтгаалжээ. Бараа материалын дансанд 2020 онд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 468,419.0 мянган төгрөг болж 86,658.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь онцгой бүсэд цар тахлын улмаас зайлшгүй ариутгал халдваргүйтэл хийх тоног төхөөрөмжийг ажлын шаардлагаар нөөцлөн бэлдсэнээс шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь урсгал төсвийн худалдан авалтаар 59,919.2 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 189,548.3 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 19,470.0 мянган төгрөг, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2020.10.19-ны өдрийн А-1/1821 албан бичгийн дагуу акталсан 42,129.4. мянган төгрөгийн хөрөнгөөр тус тус хасагдсан байна.

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт зардал өмнөх оноос 215,366.9 мянган төгрөгөөр буюу 10.7 хувиар өссөн байна. Зардлын дүнд үндсэн цалингийн зардлын өсөлттэй холбоотой материаллаг өөрчлөлт нь Монгол Улсын Засгийн газрын 38 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах , ажлын гүйцэтгэл, үр дүн ,мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журам"-ын 4.11.2 дахь заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үнэлгээнд урамшуулал олгосон, Засгийн газрын 2019 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 472 дугаар тогтоолын 2,9 дүгээр хавсралтуудыг үндэслэн цалин нэмэгдсэнтэй тус тус холбоотой байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын алба нь төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 4 зорилтын хүрээнд 39 арга хэмжээг санхүүжүлэхээр эх үүсвэрийг 1,952,436.5 мянган төгрөгөөр төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагч хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 28,839.0 мянган төгрөгөөр бууруулж 1,923,597.5 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 98.52 хувьтай байгаа нь батлагдсан төсвөөс 28,839.0 мянган төгрөг дутуу зарцуулсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан төсвийн гүйцэтгэлийн талаар 36, хөрөнгө оруулалт, тендер худалдан авалтын талаар 36, бусад 40 мэдээллийг хугацаанд нь оруулж байршуулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 13,347.2 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмжийн хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	-	-	-	-	-	-	-
Албан шаардлага	-	-	-	-	-	-	-
Зөвлөмж	2	13,347.2	2	13,347.2	-	-	100.0
Нийт дүн	**2**	**13,347.2**	**2**	**13,347.2**	**-**	**-**	**100.0**

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөх болон зөвлөмж өгөхөөс бусад алдаа зөрчил илрээгүй болно.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Буянт-Ухаа боомт дахь Хилийн мэргэжлийн хяналтын албаны цар тахлын нөхцөл байдлаас шалтгаалан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн тооллогыг биетээр хийх боломжгүй байгаа тул дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

ТЭМДЭГЛЭЛ

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

ТЭМДЭГЛЭЛ

ТЭМДЭГЛЭЛ